

Brüssel, 6. detsember 2016
(OR. en)

15314/16

ECOFIN 1169	EDUC 420
CODEC 1837	SOC 781
POLGEN 162	EMPL 527
COMPET 650	EF 381
RECH 346	AGRI 660
ENER 433	TELECOM 274
TRANS 488	UEM 403
ENV 778	JAI 1063

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Nõukogu järeldused investeerimiskava kolmanda samba raames
tuvastatud investeerimisalaste kitsaskohtade kõrvaldamise kohta

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused, mille nõukogu võttis vastu oma 6. detsembril 2016. aastal Brüsselis toimunud 3506. istungil.

Nõukogu järeldused

investeeringuskava kolmanda samba raames tuvastatud investeeringusalaste kitsaskohtade kõrvaldamise kohta

Nõukogu (ECOFIN) võttis vastu järgmised järeldused.

Mitmed positiivsed arengud ELis pärast ülemaailmset majandus- ja finantskriisi näitavad, et Euroopa majandus on vastupidav ja elavnemas. Kõigi liikmesriikide majandusnäitajad on jälle tõusuteel, investeeringud on hakanud hoogustuma ja alates 2013. aastast on loodud 8 miljonit uut töökohta. Siiski on investeeringute tase ELis pärast ülemaailmset majandus- ja finantskriisi märgatavalt langenud. See pärsib majanduse elavnemist, töökohtade loomist, pikaajalist majanduskasvu ja konkurentsivõimet. Sellega seoses soovitakse 2014. aasta novembris esitatud Euroopa investeeringuskava abil käsitleda sellist investeeringute vähesust kolme üksteist toetava samba kaudu: erasektori rahastamise kaasamine investeeringute tegemiseks; suunatud algatused selle tagamiseks, et investeeringud jõuavad reaalmajanduseni ja investeeringukeskkonna parandamine, kaotades sektoripõhised ja muud investeeringutõkked.

Esimese samba kohaselt on Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond eeldatavasti juba kaasanud investeeringuid kokku 154 miljardi euro väärtuses. Euroopa investeeringunõustamise keskus, mis kujutab endast koos Euroopa investeeringuprojektide portaaliga teist sammast, on tegutsenud alates 2015. aasta septembrist ja nõustanud projekte enamikes liikmesriikides. Samuti TUNNISTAB nõukogu, et kogunõudlus on investeeringute käimapanev jõud, ja LEIAB, et investeeringuskava pakutavate võimaluste täieliku potentsiaali ärakasutamiseks ja selle täieliku mitmekordistava mõju käivitamiseks on kava nn kolmanda samba kohaselt kriitiliselt tähtis võtta asjakohaseid meetmeid, sealhulgas struktuurireforme investeeringutõkete kaotamiseks. See nõuab ambitsioonika kava rakendamist, et tugevdada veelgi ühtset turgu, pakkudes suuremat regulatiivset prognoositavust ja kaotades järelejäävad kitsaskohad investeeringute tegemisel meetmete kombineerimise kaudu ELi ja liikmesriikide tasandil. Arvestades seda tausta TERVITAB nõukogu tööd, mida majanduspoliitika komitee koos komisjoni talituste ja Euroopa Investeeringupangaga teeb investeeringu kitsaskohtade kindlakstegemisel.

Nõukogu RÕHUTAB, et ühtse turu lõpuleviimine on väga oluline Euroopa investeerimiskava eesmärkide saavutamiseks ja eduks. Euroopa vajab regulatiivset keskkonda, mis oleks prognoositav, vähendaks halduskoormust ja julgustaks investeerima ning peab tegema aktiivselt tööd nende tingimuste saavutamiseks. Investeeringute potentsiaali täielikuks rakendamiseks on kesksel kohal soodsad raamtingimused kõikide ühtsel turul tegutsevate ettevõtjate jaoks. Selleks TERVITAB nõukogu komisjoni jõupingutusi Euroopa investeerimiskeskonna parandamiseks ja reaalmajanduse rahastamise hõlbustamiseks ning KUTSUB komisjoni üles jätkama nende jõupingutuste tegemist energialiidu, kapitaliturgude liidu, kaupade ja teenuste ühtse turu strateegia, digitaalse ühtse turu strateegia, parema õigusloome tegevuskava ja ringmajanduse paketi raames. Nõukogu VÕTAB TEADMISEKS komisjoni seadusandliku ettepaneku, millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL maksejõuetusmenetluste kohta, mida hinnatakse esmajärjekorras.

Nõukogu RÕHUTAB, et edasised edusammud investeeringute suurendamise poole Euroopas ja investeerimiskava edu sõltuvad tugevalt struktuurireformide rakendamisest kolmanda samba kohaselt kindlaks tehtud investeerimise kitsaskohtade käsitlemiseks, kuid, nagu nõukogu märkis 2016. aasta juulis, ei ole edu investeerimiskeskonna parandamisel seni olnud piisav.

Võttes arvesse seni tehtud tööd, RÕHUTAB nõukogu järgmisi konkreetseid investeerimise kitsaskohti.

- Kõige sagedasemad investeerimistõkked on näiteks seotud ebasoodsa ettevõtluskeskkonna, avaliku halduse ebatõhususte, õigusaktide sagedase muutumise, turu suuruse ja struktuuri ning suure sektoripõhise haldus- ja regulatiivkoormusega. Mõnes riigis võivad investeerimist takistada ka juurdepääs rahastamisele, eriti VKEde jaoks, keerulised maksusüsteemid ja/või kõrge kapitali maksustamise tase, moonutused toote- ja tööjõuturul ning puudujäägid teadus- ja innovatsiooniraamistikus.

- **Investeeringud võrgusektoritesse.** Investeeringud transpordi-, energeetika- ja telekommunikatsioonisektorisse on moodustanud keskmiselt ligikaudu 3 % EL28 SKPst. Kuigi need on sageli sektoripõhised, on võrkude vahel sektoriülelised olulised ja suurenevad sünergiaid, mis kujundavad turudünaamikat taristu uute kasutusviiside ja ärimudelite keerukate muudatuste kaudu. Energeetikasektoris on uute teenuste aluseks kiire ja täpne telekommunikatsioon, mis paneb operaatorid investeerima lairibataristusse. Transpordisektoris arendatakse välja uusi teenuseid, mis tuginevad kvaliteetsele elektritaristule ja moodsale telekommunikatsioonile.
- Kuigi see erineb ELis piirkonniti, on investeeringuid takistavate oluliste kitsaskohtade hulgas võrkudevaheliste ühenduste puudumine ELis, regulatiivse raamistiku keerulisus ja suur koormus, pikalevenivad lubade taotlemise menetlused, võistlevate pakkumismenetluste puudumine, mis piirab tihti avalikest hangetest saadavat täielikku kasu, ning tähtaegade ületamine seoses tarbetult pikkade õigus- ja haldusmenetlustega.
- **Energiaturgudel** on investeeringute turupõhise ja tõhusa jaotamise seisukohast olulised järjepidevad hinnasignaalid. Igasuguse avaliku sektori sekkumise juures tuleks püüda vähendada reguleerimisest tulenevaid moonutusi ja käsitleda valesti suunatud stiimuleid. Keskkonnavalade, ühiskondliku ja eelarvega seotud jätkusuutlikkuse tagamiseks aja jooksul tuleb välja töötada vahendid vähese CO₂ heitega majandusele ülemineku toetamiseks.
- **Investeeringud energiatõhususse ja eluasemeinvesteeringud taastuenergiasse.** Majapidamiste ees võivad olla konkreetsed piirangud, mis viivad pikas perspektiivis ebasoodsate investeeringusüsteemide. Need võivad hõlmata teadlikkuse puudumist investeeringute tegelikust maksumusest ja nende tasuvusest, kuna need ei ole aja jooksul vastavuses. Kodumajapidamiste juurdepääs rahastamisele võib samuti olla piiratud ja tarbijate, eelkõige väikese sissetulekuga majapidamiste motiveerimiseks on vaja taskukohaseid rahastamistooteid, näiteks suuremõõtmeliste või jagatud lahenduste kaudu, võttes samas arvesse ka nende riskiprofiile. Investeeringud on üldjuhul väikesed ja neid loetakse tihti vaid perioodiliste renoveerimisprojektide osaks. Üürisurude puhul võivad stiimulid olla jagatud hoonete omanike ja üürnike vahel.

- **Investeerimine digitaalmajandusse.** Investeerimine digitaalsesse füüsilisse taristusse on oluline, et EL võiks saada kasu digitaalmajanduse laienemisega kaasnevast innovatsioonilainest ja olla jätkuvalt konkurentsivõimeline. Investeeringuid takistavad aga olulised kitsaskohad. Väga suure läbilaskevõimega lairibavõrkude väljaarendamise kulud on suured ja ei ole hõredamalt asustatud aladel mõnikord majanduslikult tasuvad. Direktiiv 2014/61/EL, mis aitab neid kulusid vähendada, tuleb enamikes liikmesriikides alles täielikult üle võtta ja rakendada. Kulusid aitaks vähendada ka kiiremad ja tõhusamad haldusmenetlused. Turud on sageli riigisisesed, mistõttu kulud on jätkuvalt suured ja mis võib takistada mastaabisäästude saavutamist. Ebakindlus seoses väga suure läbilaskevõimega lairibavõrkude lühiajalise kasutuselevõtuga tähendab väikest eeldatavat tulu võrreldes investeeringute maksumusega ja pidurdab investeeringuid. Mõnes riigis on olemas füüsilise taristuga seotud piirangutest erinevad piirangud, näiteks vähene usaldus digitaalsete süsteemide turvalisusse ja vähesed digitaaluskused elanikkonnakihtide seas.
- **Avaliku ja erasektori partnerluste kasutamine.** Avaliku ja erasektori partnerlused võivad õige kasutuse puhul olla teatud liiki investeeringute korraldajateks ja anda alternatiivse viisi avalike hüvede ja teenuste pakkumiseks. Pikaajaliste lepinguliste kohustustena nõuavad need siiski tugevat ja stabiilset pühendumist avaliku sektori ja erasektori partneritelt ja võivad olla ohu allikaks avaliku sektori rahandusele. Nende kasutamist takistavad tihti ebasoodsad raamtingimused, sealhulgas haldusressursside puudumine, ebastabiilne ja ebatõhus regulatiivne raamistik ning poliitilise tahte puudumine pikaajaliste investeeringute tegemiseks. Teatud tingimustel võivad ELi rahalised vahendid aidata kaasa avaliku ja erasektori partnerluste rahastamisele ning hiljutised muutused õigusaktides peaksid aitama kaasa ELi vahendite ja avaliku ja erasektori partnerluste ühendamisele.
- **Maksejõuetuse raamistikud.** Hästi toimivad maksejõuetuse raamistikud aitavad kaasa majanduskasvule ja finantsstabiilsusele. Selged piiriüleste menetluste eeskirjad võivad anda panuse piiriüleste investeeringute tegemisse ja vähendada erinevate riikide maksejõuetussüsteemide erinevusi. Maksejõuetusmenetlused on ELi erinevates riikides märkimisväärselt erinevad, kusjuures erinevad on nii menetluseks kuluv aeg ja raha, nende prognoositavus ja läbipaistvus, ettevõtjatele ja tarbijatele antavad uued võimalused ning võla restruktureerimise võimalused.

- Ebatõhusate maksejõuetusraamistike loodavad olulised kitsaskohad võivad hõlmata nõudeõiguslike isikute, sealhulgas tagatisega võlausaldajate madalat sissenõudmismäära, võimalust kasutada võlausaldajate järjekohtade süsteemi ning tõhusate ja tulemuslike võla restruktureerimise menetluste puudumist. Piisavad toetavad poliitikameetmed, mis aitaksid saada kasu tõhusatest maksejõuetusraamistikest, hõlmavad viivislaenude lahendamist, muu hulgas teisese turu loomise kaudu siseriiklikul tasandil, ning adekvaatset maksu- ja usaldatavusnõudeid käsitlevat poliitikat, et tagada tõhus vabanemine ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest.
- Veel on märkimisväärsed võimalusi edendada **ELi finantsinstrumentide vahelist sünergia** ja **täiendavust** rahaliste vahendite ühendamise toetamiseks taristuprojektide teostamisel. Keerulisi õiguslikke nõudeid ja haldusalaseid kitsaskohti ELi vahendite kasutamisel saab vähendada protsessi lihtsustamise ja standardimise, vahendite kombineerimise ning vahendite päritolust sõltumatu ühiskasutuse aluspõhimõtete kaudu.

Nõukogu VÕTAB TEADMISEKS kindlaks tehtud investeerimisalased kitsaskohad, KUTSUB komisjoni ÜLES võtma neid järeldusi arvesse Euroopa poolaasta raames tehtavate edasiste soovitude eelnõude juures ning KUTSUB liikmesriike ÜLES rakendama täielikult Euroopa poolaasta raames tehtud nõukogu 2016. aasta riigipõhiseid soovitusi, eelkõige soovitusi, milles osutatakse investeerimise kitsaskohtadele.

Nõukogu RÕHUTAB vajadust jätkata tööd investeerimistõkete kindlakstegemiseks ning KUTSUB majanduspoliitika komiteed ÜLES jätkama temaatilist tööd täiendavate investeerimisalaste kitsaskohtade ja nende käsitlemise parimate poliitiliste tavade kindlakstegemiseks. Lisaks KUTSUB nõukogu Euroopa Investeerimispanka ÜLES täiendama majanduspoliitika komitee tööd oma järeldustega seoses investeerimisalaste tõkete ja kitsaskohtadega, mille ta on kindlaks teinud oma turupõhise tegevuse käigus, eriti Euroopa investeerimiskava raames.
